

Kommunal- og distriksdepartementet
Miljødirektoratet

Deres dato: 13.03.2024
Vår ref.: JCG/ITW/plan
Vår dato.: 11.06.2024

NHFs høringsvar til forslag til reviderte statlige planretningslinjer for klima og energi

Norsk Hydrogenforum (NHF) takker for muligheten til å sende skriftlig innspill til forslag til reviderte statlige planretningslinjer for klima og energi.

NHF er den nasjonale bransjeforeningen for hydrogen og ammoniakk, og representerer store og viktige deler av industrien, kraftbransjen, transportsektoren og forsknings- og utdanningsmiljøene i Norge. NHF er også sekretariat for «Fylkesnettverket», et hydrogennettverk der fylkeskommunene og flere kommuner deltar. I nettverket samarbeider deltakerne om å bidra til at det utvikles fungerende verdikjeder for hydrogen i hele landet.

NHF presenterte en oppdatert oversikt¹ over planlagte og igangsatte hydrogenprosjekter i Norge 6. juni. Det er nå 212 prosjekter totalt, en økning på 33 siden november 2023. Det er 75 prosjekter innen produksjon av fornybart og lavkarbon hydrogen, og i 2025 er det planlagt produksjon av ca. 14.000 tonn hydrogen. Dersom alle prosjektene blir realisert, kan det bli produsert 1,3 millioner tonn hydrogen i 2030 og opp mot 4,8 millioner tonn i 2040. Det betyr at hydrogen vil bidra med betydelige utslippskutt.

Kommunene og fylkeskommunene er viktige i arbeidet med å kutte klimagassutslipp og legge til rette for industriutvikling og verdiskaping. NHF er positiv til at retningslinjene tydeliggjøres, og at kommunenes og fylkeskommunens rolle presiseres ytterligere. Utfordringene vi står overfor må løses gjennom samarbeid mellom de ulike forvaltningsnivåene, slik det oppfordres til.

NHF mener også at det er helt sentralt med et godt og nært *samarbeid mellom myndighetene og næringslivet* som skal bidra med klimaløsningene. Dette kan gjerne fremkomme i retningslinjene.

Nedenfor gir vi først noen generelle innspill, før vi kommenterer på konkrete punkter i forslaget.

El og hydrogen i kombinasjon er samfunnsøkonomisk lønnsomt

Det påpekes i forslaget at hensynet til klima, natur og energi skal ha høy prioritet i sektorenes arbeid, og det skal også tas hensyn til effektiv ressursbruk for samfunnet. Når store deler av industrien og samferdselssektoren skal elektrifiseres, vil behovet for strøm øke betydelig. Statnett og nettselskapene har varslet at de vil få utfordringer med å tilby den nødvendige kapasiteten i årene framover. Hydrogen produsert ved elektrolyse kan utnytte kapasiteten i

¹ <https://www.hydrogen.no/aktuelt/nyheter/solid-utvikling-i-norsk-hydrogennering>

nettet bedre og redusere behovet for nettutbygging. Infrastruktur for el og hydrogen har motsatt profil når det gjelder kostnad og volum. For eksempel er ladeinfrastruktur rimelig for få kjøretøy, men kostbart for mange da det utløser behov for utbygging av nettkapasitet. Hydrogenstasjoner derimot har en høyere innledende kostnad, men kan utnyttes av mange og er derfor billigere per kjøretøy ved høyere volum. NHF mener derfor at det er samfunnsøkonomisk gunstig med en balansert utbygging av lade- og hydrogeninfrastruktur.

Har kommuner og fylkeskommuner nødvendig kapasitet?

Kravene til kommunene i det nye forslaget er omfattende. De vil være ressurskrevende og ha en økonomisk effekt. Kommunene tillegges et betydelig ansvar, også utover eget ansvarsområde. I tillegg legges oppgaver som tidligere har ligget på andre nå over på kommunen. NHF er bekymret for at kommunene nå får så omfattende oppgaver at det vil gå ut over saksbehandlingstiden. Flere av våre medlemsbedrifter opplever i dag tidkrevende prosesser knyttet til regulering og tillatelser som forsinker etableringen av hydrogenproduksjon og -stasjoner. Dersom vi skal lykkes med omstillingen til lavutslippssamfunnet må prosessene gå raskere slik at ikke kommunal saksbehandling blir en flaskehals. NHF mener derfor at kommuner og fylkeskommuner må få tilført økonomiske midler slik at de kan ha tilstrekkelig saksbehandlerkapasitet.

Klimasats må styrkes

Skjerpede krav til kommuner og fylkeskommuner innen klima og energi bør følges av økonomiske virkemidler fra staten. Klimasats har vist seg som et viktig virkemiddel for å øke den kommunale og fylkeskommunale innsatsen i det grønne skiftet. Til tross for dette har Klimasats de siste årene blitt nedprioritert fra regjeringens side. Klimasats bidrar med midler til viktige enkelttiltak og økt samarbeid mellom kommuner og fylkeskommuner innenfor energi og klima. Et slikt samarbeid blir enda viktigere framover når vi må øke farten i omstillingsarbeidet for å nå klimamålene. NHF mener at budsjettet til Klimasats bør styrkes betydelig som følge av de nye forskriftene.

Kommunene må få nye verktøy i sitt arbeid

Når kommunene pålegges mer arbeid, må staten også tilby gode verktøy for å effektivisere og profesjonalisere arbeidet. Dette er viktig for å få et enhetlig arbeid med klima og energi i kommunene, uavhengig av kommunens størrelse. NHF mener at staten bør bidra med veiledere og et felles verktøy for klimagassregnskap fra kommunale virksomheter slik at det blir mulig å sammenligne kommunenes resultat på dette området.

Konkrete innspill til forslaget

Kapittel 4.2

Det er her pekt på kommunenes arbeid i mange av punktene, mens fylkeskommunen ikke er nevnt i like stor grad. NHF mener at flere av disse oppgavene bør foregå i et samarbeid mellom kommune og fylkeskommune. Et samarbeid mellom kommuner og fylkeskommunen vil bidra til et mer helhetlig arbeid der de kan nyttiggjøre deres respektive ressurser og avlaste hverandre. Fylkeskommunen bør derfor nevnes i flere av punktene i dette kapittelet.

Kapittel 4.2, bokstav l

Det fremgår at «kommunene bør legge til rette for mer fornybar energiproduksjon og avklare behovet for areal til vindkraft og solkraft». Det er et betydelig behov for økt produksjon av fornybar energi i årene framover, også for å utnytte hydrogenets potensial for utslippskutt, effektiv energi- og naturforvaltning og verdiskaping. Kommunene og fylkeskommunene blir viktige for å legge til rette for dette. Formuleringen i dette punktet bør derfor tydeliggjøres.

Vi viser til høringsinnspill fra Fornybar Norge og foreslår følgende punkter:

«Kommunene skal i forbindelse med utarbeidelse av kommuneplanens arealdel

- vurdere om det finnes muligheter for større og mindre vindkraftanlegg, større og mindre solkraftanlegg og ny eller utvidet vannkraftproduksjon, inklusive effektutvidelser.
- utarbeide oversikt over grå arealer som kan brukes til energiinfrastruktur.
- i dialog med nettselskap vurdere muligheter for samlokalisering av kraftproduksjon og kraftforbruk med mål om å redusere nettap og behov for nettutbygging.
- vurdere potensialet for samlokalisering av varmeproduserende virksomheter og varmemeforbrukende virksomheter.

Kommunen skal legge til rette for økt ikke-konsesjonspliktig kraftproduksjon, for eksempel på bygninger».

Kapittel 4.3, bokstav g

Det fremgår at «kommunene skal sette av tilstrekkelig areal på egnede steder til hurtigladestasjoner for kjøretøy og fartøy». For å nå klimamålene i transportsektoren er vi avhengig av å ta i bruk el, hydrogen og biogass. Da må det også etableres infrastruktur for disse energibærerne. Mangel på arealer for energistasjoner der disse energibærerne tilbys kan bli en barriere i omstillingen i transportbransjen, så dette er et viktig punkt. Ordlyden bør endres til «sette av tilstrekkelig areal på egnede steder til energistasjoner for kjøretøy og fartøy».

Vennlig hilsen
Norsk Hydrogenforum

Ingebjørg Telnes Wilhelmsen
Generalsekretær